

Sygn. akt I C 1078/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2016 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Litwińska – Bargiel

Protokolant: Edyta Szmigiel

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2016 roku w Dzierżoniowie

na rozprawie sprawy

z powództwa (...) Sp. z o. o. w L.

przeciwko P. M. i M. M. (1)

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanych kwotę **600 zł** tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Strona powodowa, (...) S.A., w dniu 15 października 2015r. wniosła o zasądzenie solidarnie na jej rzecz od pozwanych P. M. oraz M. M. (1) kwoty 822,66 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 13 października 2015r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania.

W uzasadnieniu strona powodowa podała, że w dniu 1 września 2009r. pozwani zawarli z Zespołem (...) w B. umowę edukacyjną dotyczącą kształcenia swojego małoletniego dziecka D. M.. Umowa została zawarta na czas od 1 września 2009r. do 31 sierpnia 2015r., a w ramach jej realizacji w roku szkolnym 2014/ 2015 placówka umożliwiła kształcenie dziecka pozwanych w VI klasie (...) Szkoły Podstawowej, a pozwani byli obowiązani do uiszczenia miesięcznego czesnego w kwocie 390 zł. Na dzień 15 lipca 2015r. pozwani na rzecz Zespołu Szkół (...) w B. mieli zaległość w kwocie 1560,00 zł z tytułu zaległego czynszu za miesiące: kwiecień, maj, czerwiec i lipiec 2015r. Na podstawie umowy cesji z dnia 15 lipca 2015r. strona powodowa nabyła wierzytelności w/w Zespołu Szkół, w tym m.in. wobec pozwanych w kwocie 1560 zł z tytułu nieuiszczenia czesnego za kształcenie D. M. za rok szkolny 2014/2015. Pismem z dnia 30 lipca 2015r. pozwani zostali zawiadomieni o przelewie wierzytelności i wezwani do zapłaty przedmiotowej kwoty do dnia 21 sierpnia 2015r. Pozwani dokonali częściowej spłaty należności, przelewając na rzecz strony powodowej kwotę 390 zł w dniu 19 sierpnia 2015r. oraz kwotę 390 zł w dniu 2 października 2015r. Mając na uwadze, że pozwani na dzień dokonywanych wpłat pozostawali już w zwłoce, wierzyciel zaliczył te kwoty na poczet zaległych na ten dzień odsetek, a następnie na poczet należności głównej. Tym samym należność główna wyniosła 820,68 zł, a odsetki 1,98 zł, co dało łącznie kwotę 822,66 zł.

W dniu 28 grudnia 2015r. Sąd Rejonowy w L. wydała nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym uwzględniając roszczenie w całości i zasądzając koszty postępowania.

Od powyższego nakazu zapłaty pozwani skutecznie złożyli sprzeciw, w którym wnieśli o oddalenie powództwa ponad kwotę 390 zł, zasądzenie kosztów postępowania oraz przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w D.. Pozwani nie zaprzeczyli, że zawarli w dniu 1 września 2009r. umowę z pierwotnym wierzycielem, a ich dziecko w roku szkolnym 2014/2015 korzystało z usług Zespołu (...) w B.. Przyznali, że faktycznie wysokość czynszu w tym roku szkolnym wynosiła 390 zł i spóźnili się ze spłatą należności za miesiące kwiecień- lipiec, co związane było z znacznym obniżeniem jakości usług szkoły. Pozwani nie wiedząc jeszcze o cesji w dniu 25 lipca 2015r. wpłacili na rzecz pierwotnego wierzyciela kwotę 390 zł. Mając na uwadze treść art. 512 k.c. oraz fakt, że o cesji pozwani dowiedzieli się dopiero w dniu 6 sierpnia 2015r. z pisma nadanego przez Szkołę, to ta wpłata powinna być zaliczona na poczet zadłużenia. Powód nadto nieprawidłowo zaliczył dokonywane wpłaty, gdyż powinien na poczet długów najdawniej wymagalnych. Pozwani podali, że strona powodowa nie zawiadomiła ich o cesji i nie wezwała do zapłaty. Adres pozwanej nie jest prawidłowy, powodowi był znany poprawny, ale celowo kierował korespondencję pod nieaktualny. Nadto pozwani w dniu złożenia sprzeciwu uiszcili dalszą należność w wysokości 390 zł, co uzasadnia rozliczenie kosztów postępowania zgodnie z art. 101 k.p.c.

Postanowieniem z dnia 4 kwietnia 2016r. Sąd Rejonowy wL.uznał się za niewłaściwy i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu wD..

W odpowiedzi na zarzuty poniesione w sprzeciwie strona powodowa podtrzymała swoje stanowisko. Podniósł, że powód nie płacenia czesnego przez pozwanych jest nieracjonalny i nielogiczny. Pozwani zostali zawiadomieni o przelewie wierzytelności i wezwani do zapłaty pismem z dnia 30 lipca 2015r., które zostało przesłane na adres podany w umowie z dnia 1 września 2009r. Przesyłka nie została odebrana w terminie, ale nastąpiła fikcja doręczenia. Wpłata dokonana przez pozwanych w dniu 24 lipca 2015r. została im zwrócona przez pierwotnego wierzyciela (przelew przychodzący z dnia 19 sierpnia 2015r.). Wobec czego powód w sposób prawidłowy wyliczył roszczenie pozwu. Jednocześnie przyznał, że otrzymał od pozwanych łącznie trzy wpłaty po 390 zł., tj. w dniach 19.08.2015r., 2.10.2015r. oraz 15.02.2015r.. W konsekwencji ograniczył powództwo w następujący sposób:

- od 13.10.2016r. do dnia 15.02.2016r. odsetki od dochodzonej kwoty wynoszą 21,50 zł,

- powód dokonał zaliczenia wpłaconej w dniu 15.02.2016r. kwoty 390 zł w pierwszej kolejności na odsetki w kwocie 21,50 zł, a w dalszej kolejności na kwotę należności głównej.

Zatem wniósł o zasądzenie kwoty 454,16 zł wraz z odsetkami od dnia 16.02.2016r. do dnia zapłaty i kosztami procesy, przy czym wynagrodzenie pełnomocnika w stawce liczonej od pierwotnej wysokości żądania. Wpłaty są zaliczone prawidłowo w świetle art. 451 k.c.

Pozwani na rozprawie w dniu 28 listopada 2016r. wnieśli o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

W dniu 1 września 2009r. pozwana M. M. (1) zawarła umowę z Zespołem Szkół (...) w B., której przedmiotem było kształcenie jej syna D. M.. Umowa została zawarta na czas oznaczony od 1 września 2009r. do 31 sierpnia 2015r. Szkoła zapewniała dziecku realizację programu nauczania zgodnie z wymogami MEN oraz warunki lokalowe i techniczne do jego realizacji. Przy czym nauka w szkole odbywała się odpłatnie, a rodzice przyjęli na siebie obowiązek opłaty wpisowej, comiesięcznego uiszczania czesnego opłacanego z góry płatne do 7-go dnia każdego miesiąca. Czesne opłacane miało być przez cały rok szkolny, tj. od 1 września do 31 sierpnia roku następnego. Zastrzeżono, iż w razie nieterminowego płacenia czesnego będą naliczane odsetki ustalone uchwałą Zarządu Towarzystwa (...). Wysokość czesnego natomiast była ustalana uchwałą Zarządu (...) Koła (...)w B. na każdy rok szkolny.

Dowód- umowa z dnia 1.09.2009r.- k. 7.

W roku szkolnym 2014/2015r. małoletni syn pozwanych korzystał z usług Zespołu Szkół (...) w B.. Czesne miesięczne wynosiło 390 zł.

Bezsporne.

W roku szkolnym 2014/2015 pozwani dokonali następujących wpłat na rzecz Zespołu Szkół (...) w B.:

- 2 września 2014r.- kwotę 390 zł,
- 2 października 2014r.- kwotę 390 zł,
- 5 grudnia 2014r.- kwotę 390 zł,
- 10 grudnia 2014r.- kwotę 390 zł,
- 5 stycznia 2015r.- kwotę 390 zł,
- 3 lutego 2015r.- kwotę 390 zł,
- 3 marca 2015r.- kwotę 390 zł,
- 20 kwietnia 2015r.- kwotę 390 zł,
- 15 maja 2015r.- kwotę 390 zł,
- 24 lipca 2015r.- kwotę 390 zł.

W dniu 18 sierpnia 2015r. pozwani dokonali kolejnego przelewu 390 zł na dotychczasowe konto szkoły, ale otrzymali zwrot uiszczony kwoty.

Dowód- historia rachunku bankowego- k. 45, 83.

W dniu 15 lipca 2015r. Zespół Szkół (...) w B. zawarł ze stroną powodową umowę przelewu wierzytelności, na mocy której zbywca oświadczył, że przysługują mu wierzytelności wynikające z niezapłaconego czesnego za naukę dziecka w poszczególnych latach, w tym wobec pozwanych w kwocie 1560 zł za naukę dziecka D. M. w latach 2014/2015. Zbywca przeniósł na rzecz strony powodowej wierzytelności wymienione, w tym wobec pozwanych, wraz z odsetkami.

Dowód- umowa przelewu wierzytelności z dnia 15.07.2015r.- k. 9-10.

W dniu 30 lipca 2015r. strona powodowa sporządziła pismo adresowane do pozwanych, w którym zawiadamiała, że w dniu 15 lipca 2015r. nabyła wierzytelność w kwocie 1560 zł wraz z odsetkami przysługującą Zespołowi Szkół (...) w B. z tytułu niezapłaconego czynszu za naukę dziecka za rok szkolny 2014/2015, a wynikającą z umowy z dnia 1 września 2009r. Jednocześnie pozwani zostali wezwania do zapłaty w/w kwoty do 21 sierpnia 2015r.

Dowód- zawiadomienie z dnia 30.07.2015r.- k. 10v.

Pismem z dnia 6 sierpnia 2015r. Zespół Szkół (...) w B. poinformował pozwanych, iż w dniu 15 lipca 2015r. zawarła umowę cesji z firmą (...) Sp. z o.o. , która objęła również ich zobowiązanie w wysokości 1560 zł i podał nr konta na który należy uregulować zaległość.

Dowód- pismo z dnia 6.08.2015r.- k. 46

Pozwani zapłacili na rzecz strony powodowej kwotę 390 zł w dniu 19 sierpnia 2015r. oraz w dniu 2 października 2015r. oraz w dniu 15 lutego 2016r.

Dowód- wydruki transakcji- k. 11-12,

- historia rachunku k. 83.

Piśmie z dnia 20 października 2015r. pozwany zawrócił się do (...) Sp. z o.o. o podanie aktualnego stanu zadłużenia. Jednocześnie podniósł, że dotychczas nie otrzymał żadnego wezwania do zapłaty. Nawiązał współpracę z ich przedstawicielem i ustalono sposób spłaty zadłużenia. Wobec czego kierowanie sprawy na drogę sądową należy uznać za przedwczesną.

Dowód- pismo z dnia 20.10.2015r.-k. 47.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że przelew wierzytelności uregulowany w przepisach art. 509 k.c., w relacji dłużnik cedowanej wierzytelności, a jej cesjonariusz powoduje zmianę podmiotu, któremu dłużnik powinien spełnić świadczenie. Z chwilą dokonania cesji nabywca wierzytelności uzyskuje, bowiem status wierzyciela, przy czym nie można pomijać, że cesjonariusz nabywa w drodze przelewu tylko tyle praw, ile przysługiwało jego poprzednikowi prawnemu (cedentowi). Z powyższego wynika, że cesjonariusz nie może żądać od dłużnika świadczenia w większym rozmiarze aniżeli mógł to uczynić cedent. Sytuacja prawna dłużnika nie może ulec na skutek przelewu pogorszeniu w porównaniu z sytuacją, jaka istniała przed przelewem (por. uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 14 lutego 2013 roku, V ACA 733/12, LEX nr 1289450). Należy jednocześnie podkreślić, że warunkiem otrzymania należności przez nabywcę długu jest udowodnienie, iż takie prawo przysługiwało pierwotnemu wierzycielowi (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2006 roku, V CSK 187/06, „Monitor Prawniczy” 2006, nr 16, s. 849).

Ciężar dowodowy we wskazanym zakresie spoczywał zatem na stronie powodowej. Zgodnie bowiem z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Normie tej w warstwie procesowej odpowiadają art. 3 k.p.c., zgodnie z którym strony zobowiązane są przedstawiać dowody i art. 232 k.p.c., według którego strony są zobowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z jakich wywodzą skutki prawne.

W ocenie Sądu materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do uznania, ażeby zaistniały przesłanki uzasadniające obciążenie pozwanych należnościami dochodzonymi pozwem a wynikającymi z dokumentów przedstawionych Sądowi do oceny. Powód nie wykazał bowiem dostatecznie, że służy mu wierzytelność wobec pozwanych.

Należy mieć na uwadze, że zgodnie z treścią pozwu, powód w niniejszym postępowaniu dochodzi zobowiązań pozwanych powstałych w związku świadczeniem usług edukacyjnych przez Zespół Szkół (...) w B. w miesiącach kwiecień, maj, czerwiec i lipiec 2015r., gdzie miesięczne czesne wynosiło 390 zł. Dalej powód podał, że niniejszą wierzytelność w łącznej kwocie 1560 zł nabył na podstawie umowy przelewu z dnia 15 lipca 2015r, o czym pozwani zostali zawiadomieni pismem z dnia 30 lipca 2015r.

Pozwani podnieśli skuteczny zarzut spłaty. Jak bowiem wynika z historii rachunku- którego powód nie kwestionował- pozwani za kwiecień 2015r. uiszcili wpłatę w dniu 20 kwietnia 2015r., za maj 2015r. w dniu 15 maja 2015r., za czerwiec 2015r. w dniu 24 lipca 2015r. Ostatnie wpłata została dokonana już po przelewie wierzytelność na stronę powodową, ale przed zawiadomieniem pozwanych. Sam bowiem powód przyznał, że pozwani zostali zawiadomieni o przelewie w dniu 30 lipca 2015r. Zgodnie z art. 512 k.c. dopóki zbywca nie zawiadomił dłużnika o przelewie, spełnienie świadczenia do rąk poprzedniego wierzyciela ma skutek względem nabywcy, chyba że w chwili spełnienia dłużnik wiedział o przelewie. Powód nie wykazał, aby w dacie 24 lipca 2015r. pozwani mieli wiedzę o przelewie. Dokonana przez nich wpłata na konto pierwotnego wierzyciela została przyjęta, dopiero kolejny przelew z dnia 18 sierpnia 2015r. został im zwrócony. W konsekwencji należy uznać, że pozwani w sposób skuteczny wobec strony powodowej uiszcili czesne za czerwiec 2015r. w dniu 24 lipca 2015r. Opłatę za miesiąc lipiec pozwani uiszcili już na konta strony powodowej w dniu 19 sierpnia 2015r. Należy jeszcze dodać, że z historii wpłat przedłożonych przez pozwanych wynika, że nie mieli oni zaległości w tytułu opłacania czesnego w roku szkolnym 2014/2015. Co miesiąc płacili opłatę, chociaż zdarzały im się wpłaty po terminie.

Pozostała jeszcze kwestia odsetek za opóźnienie w spłacie. Zgodnie z umową z dnia 1 września 2009r. pozwani byli obowiązani do comiesięcznego uiszczania czesnego płatnego do 7-go dnia każdego miesiąca, a w razie nieterminowego wywiązywania się z tego obowiązku naliczane mogły być odsetki ustalone uchwałą Zarządu Towarzystwa (...). Przy czym strona powodowa nie przedłożyła niniejszej uchwały i dochodziła odsetek ustawowych.

Za miesiąc kwiecień 2015r. pozwani uścili opłatę 20 kwietnia, a więc odsetki ustawowe za okres od 8 kwietnia do 20 kwietnia wyniosły 1,03 zł. Za maja pozwani uścili czesne w dniu 15 maja 2015r. , a więc odsetki ustawowe wyniosły 0,60 zł. Za czerwiec pozwani uścili opłatę w dniu 24 lipca 2015r, a więc odsetki ustawowe za okres opóźnienia wyniosły 3,93 zł. Natomiast za miesiąc lipiec pozwani uścili opłatę w dniu 19 sierpnia 2015r., a odsetki ustawowe za okres od 8 lipca 2015r. do 19 sierpnia 2015r. wyniosły 3,59 zł. Łącznie zobowiązanie pozwanych z tego tytułu wyniosło 9,15 zł. W dniu 2 października 2015r. pozwani uścili za rzecz strony powodowej kwotę 390 zł, która niewątpliwie pokryła całe ich zobowiązanie z tytułu zaległych odsetek.

Należy jeszcze dodać, że pobieranie opłat za okres wakacji przez placówki edukacyjnie jest niezgodne z prawem. Zapis ten można uznać za niedozwolone postanowienia umownego wskazane w art. 385³ pkt 22 k.c.. W świetle tego przepisu niedozwolone są postanowienia umowne, które przewidują obowiązek wykonania zobowiązania przez konsumenta mimo niewykonania zobowiązania przez jego kontrahenta. Miesięczne czesne to kwota naliczana z tytułu świadczenia usługi edukacyjnej. O ile zasadne jest jego naliczanie w miesiącach, kiedy jest ona świadczona, o tyle brak jest podstaw do obciążania konsumenta kwotą czesnego za okres, gdy szkoła jest nieczynna i w związku z tym nie realizuje i nie pozostaje w gotowości świadczenia usługi będącej przedmiotem umowy. Zgodnie z zasadą wzajemności, obciążanie konsumenta stawką czesnego powinno następować tylko w razie realizacji świadczenia wzajemnego. Naliczanie więc czesnego za okres, gdy świadczenie wzajemne nie jest realizowane, należy uznać za bezzasadne.

Mając powyższe na uwadze należało powództwo oddalić w całości.

W punkcie II niniejszego wyroku Sąd orzekł o kosztach procesu. Rozstrzygnięcie oparto na przepisach art. 98§1 i 3 k.p.c., w myśl którego strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Powództwo zostało oddalone w całości, tym samym strona powodowa przegrał proces i powinna zwrócić koszty poniesione przez pozwanych. Na koszty te złożyło się wyłącznie wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 180 zł ustalone na podstawie § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 461). Należy zauważyć, iż niniejsze postępowanie zostało wszczęte w dniu 19 października 2015r., wobec czego do niniejszego postępowania nie mają zastosowania przepisy Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015, poz.1800), gdyż to rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2016r., a do spraw wszczętych i niezakończonych przed tą datą stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w nowej instancji (§ 22 i 23).

Sąd nie zasądził tych kosztów na rzecz pozwanych solidarnie, bowiem pozwani nie są wierzycielami solidarnymi. Solidarność wierzycieli musi wynikać bądź z ustawy bądź z czynności prawnej. Powodowie są małżonkami i pozostają w ustroju wspólności ustawowej małżeńskiej. O ile solidarność bierna małżonków (jako dłużników) wynika z art. 1034 k.c. w związku z art. 46 k.r.o. , to normy te nie odnoszą się do solidarności czynnej małżonków (jako wierzycieli) i brak jest takiego przepisu, który by ją wprowadzał.